

ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕПУТАТІВ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ VII СКЛИКАННЯ

ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ АНАЛІЗУ



Матеріал підготовано у рамках співпраці Громадянської мережі ОПОРА з кафедрою політології Львівського національного університету імені Івана Франка

Автори студенти 3-го курсу кафедри політології ЛНУ Антон Клименко, Марія Хуторна, Олександр Стесович і керівник проектів у сфері виборів та місцевого самоврядування Громадянської мережі ОПОРА у Львові Тарас Радь

Львів - 2020

ВСТУП.....	4
МЕТОДОЛОГІЯ.....	5
ВІДКРИТІСТЬ ТА ПРОЗОРИСТЬ.....	6
• Оприлюднення інформації про депутатів.....	8
• Оприлюднення інформації про прийом громадян.....	10
ПІДЗВІТНІСТЬ.....	12
ДОБРОЧЕСНІСТЬ.....	14
• Відвідування пленарних засідань.....	14
• Відвідування засідань постійних комісій.....	18
РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	22



Протягом тривалого часу Громадянська мережа ОПОРА у Львові проводить аналіз діяльності органів місцевого самоврядування, що стало окремим напрямком роботи організації. З цією метою щорічно реалізовується всеукраїнська кампанія громадського моніторингу [Індекс публічності місцевого самоврядування](#), організація виступає партнером у громадській кампанії [Атестація депутатів місцевих рад](#) у Львові, а також на періодичній основі бере участь у роботі робочих груп для обговорення регуляторних документів і запровадження інструментів громадської участі.

Проте фокус такої активності раніше був зосереджений лише на діяльності депутатського корпусу, виконавчих органів і міського голови Львівської міської ради. Водночас діяльність Львівської обласної ради несправедливо випадала з перспективи нашої уваги, хоча багато питань, вирішення яких ставилося за мету в рамках моніторингових кампаній цілком доречно застосовувати для аналізу інших місцевих рад.

Окрім цього, оскільки діяльність обласної ради, на відміну від Львівської міської ради, не була раніше об'єктом окремого аналізу – не існує емпіричної бази для того, щоб робити якісь висновки про відкритість, публічність, підзвітність і доброчесність роботи її органів.

У зв'язку з цим Громадянська мережа ОПОРА вирішила виправити цю ситуацію і провела загальний аналіз діяльності депутатського корпусу Львівської обласної ради за результатами роботи у 2019 році. Додатковий інтерес до депутатської роботи зумовлений черговими місцевими виборами, які мають відбутися у жовтні 2020 року на підставі нового виборчого законодавства.

Робота була виконана студентами кафедри політології Львівського національного університету імені Івана Франка у рамках проходження ними практики в організації.





МЕТОДОЛОГІЯ

Методологічною основою для проведеного аналізу діяльності депутатів Львівської обласної ради були окремі компоненти кампанії громадського моніторингу [Атестації депутатів Львівської міської ради](#), яку починаючи з 2016 року щорічно проводить Громадянська мережа ОПОРА. За окремими винятками, дослідження охопило передостанній рік роботи обласної ради VII скликання в період з 1 січня по 31 грудня 2019 року. Для аналізу щорічної звітності було взято період 2018 року, оскільки на момент проведення дослідження крайній термін для звітування за 2019 рік ще не завершився.

Метою дослідження є оцінка діяльності депутатів обласної ради за базовими критеріями індивідуальної відкритості (оприлюднення інформації про депутатів), доброчесності (відвідуваності пленарних засідань і профільних комісій), підзвітності (оприлюднення щорічних звітів) і ефективності роботи у фракціях. Окрім того, ми спробували оцінити функціонування Львівської обласної ради як інституції, що покликана забезпечувати належні умови для здійснення депутатських обов'язків, а також може використовувати власну (належну) практику, що сприяє депутатами у виконанні ними представницьких повноважень.

Проведене дослідження базується на вимогах до здійснення депутатської діяльності, яка обумовлена в українській законодавчій базі, а саме закони "Про місцеве самоврядування", "Про статус депутатів місцевих рад", "Про доступ до публічної інформації", а також положеннях [Регламенту Львівської обласної ради VII скликання](#). Предметом аналізу, перш за все, було дотримання обранцями базових обов'язків у роботі депутатів місцевих рад, а саме:

1. відвідування депутатами пленарних засідань і засідань профільних комісій,
2. персональна участь у голосуваннях під час засідань ради і профільних комісій,
3. особисте щорічне звітування на публічній зустрічі з виборцями і оприлюднення звіту,
4. оприлюднення інформації про депутата на сайті ради і графіку щомісячного особистого прийому громадян

Основним джерелом інформації для проведення дослідження були дані [офіційного сайту](#) Львівської обласної ради. Для отримання додаткової інформації щодо окремих показників нами були скеровані запити на інформацію в апарат обласної ради.

ВІДКРИТІСТЬ ТА ПРОЗОРИСТІСТЬ

За підсумками [місцевих виборів](#) 2015 року до складу Львівської обласної ради увійшло 9 політичних партій, які розподілили 84 депутатські мандати у такому співвідношенні:

- фракція БПП «Солідарність» – 20,
- фракція Об'єднання «Самопоміч» – 14,
- фракція ВО «Свобода» – 12,
- фракція ВО «Батьківщина» – 9,
- фракція Громадянська позиція – 8,
- фракція Українське об'єднання патріотів-УКРОП – 6,
- фракція Громадський рух «Народний контроль» – 5,
- фракція Радикальна партія Олега Ляшка – 5,
- фракція Народний Рух України – 5.

З об'єктивних і суб'єктивних причин у подальшому склад фракцій ради зазнав зміни. Особливо багато їх було у 2019 році, а тому її склад сьогодні дещо відрізняється. Після того як члена фракції БПП «Солідарність» Олександра Ганущина було обрано на посаду голови Львівської обласної ради він, у відповідності з приписами регламенту (стаття 114), вирішив не входити до складу фракції і залишається позафракційним. Натомість після призначення першого номера списку партії БПП Олега Синютки головою Львівської обласної ради він склад депутатський мандат, а замість нього до ради увійшов Роман Васків. Після парламентських виборів 2019 року Олег Синютка був обраний народним депутатом по списку партії «Європейська солідарність».

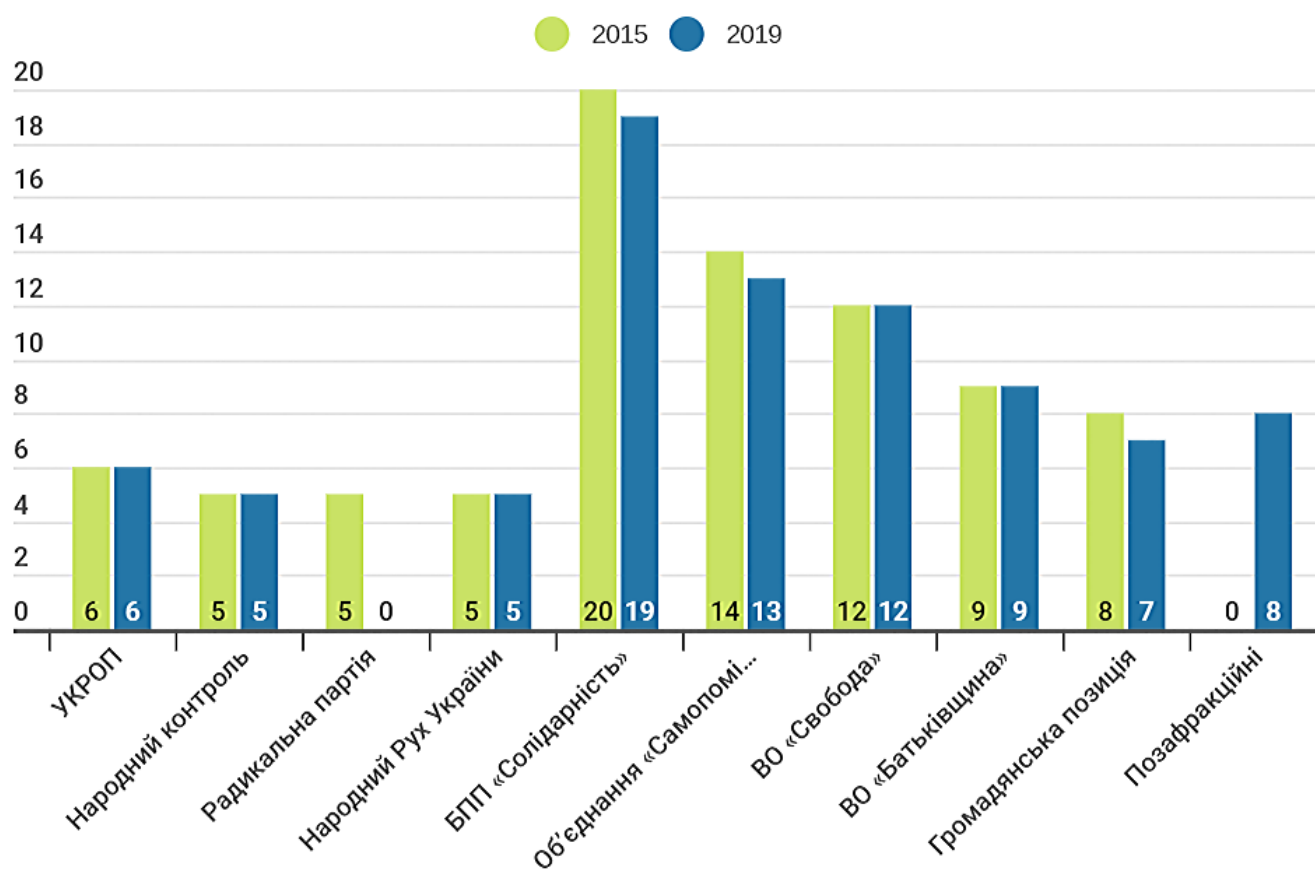
У партії Об'єднання «Самопоміч» також відбулися зміни. Зі складу фракції було виключено Андрія Прокопів після того, як він у 2016 році [потрапив у корупційний скандал](#), а тому тепер він є позафракційним депутатом. Крім цього розглядалося питання виключення з фракції депутата Івана Собка після його призначення у 2019 році заступником голови ЛОДА і ряду [голосувань всупереч позиції фракції](#), проте на разі він залишається членом фракції.

Недораховує одного депутата станом на сьогодні також партія Громадянська позиція, з якої у 2019 році [через розбіжності з головою фракції](#) Володимиром Гірняком виключено Тетяну Бей (залишається позафракційною).

Цікава ситуація з фракцією Радикальної партії Олега Ляшка, яка після [виходу з її складу трьох депутатів](#) у 2019 році припинила своє існування. Причиною цього став [конфлікт у середині партії](#) між головою обласної організації Миколою Іщуком та головою фракції й першим номером списку під час виборів Юрієм Візняком. Після розпуску партії усі п'ятеро депутатів залишаються позафракційними.

Усе без змін залишається у складі фракцій партій ВО «Свобода», УКРОП, ВО «Батьківщина» (у 2019 р. Юрій Гудима [був обраний заступником голови обласної ради](#)), Громадський рух «Народний контроль» (протягом періоду перебування [на посаді першого заступника голови обласної ради](#) у 2017–2019 рр. Андрій Білоус залишався позафракційним) і Народний Рух України (у 2019 р. Богдан Гагалюк був обраний першим заступником голови обласної ради).

Таким чином, сьогодні з-поміж 84 депутатів Львівської обласної ради 8 обранців є позафракційними (так як це визначає стаття 109 Регламенту ради), а саме Олександр Ганущин, Андрій Прокопів, Тетяна Бей, Юрій Візняк, Євген Буба, Володимир Ткачик, Ігор Грабінський та Михайло Ковалик. Більшість з них увійшли до складу депутатських груп «Незалежні» і «Розвиток Львівщини», які [були утворені](#) у вересні 2019 року.



Зміни у фракційному складі ЛОР: 2015 та 2019 роки

Тричі за час поточної каденції змінювалася і конфігурація більшості у Львівській обласній раді. Спершу ядро більшості у раді формували депутати трьох фракцій БПП «Солідарність», Об'єднання «Самопоміч» і Громадянська позиція, зі складу яких було обрано керівні органи ради: головою став Олександр Ганущин (БПП), першою заступницею – Парасковія Дворянин (перший номер списку партії Об'єднання «Самопоміч»), а заступником голови – Володимир Гірняк (перший номер списку партії Громадянська позиція). Серед них незмінно на своїй посаді сьогодні залишається лише голова обласної ради, тоді як через міжпартійні конфлікти і політичні протиріччя у 2017 році спершу було змінено першу заступницю, а в 2019 р. – вкотре першого заступника і заступника голови.

Перший склад більшості розпався у квітні 2017 року в результаті наростаючого протистояння між партіями тодішнього президента України Петра Порошенка БПП «Солідарність» і лідером Об'єднання «Самопоміч» Андрієм Садовим. Розкол у Львівській обласній раді був результатом конфлікту між політичними силами, який розпочався значно раніше у стінах Верховної Ради, внаслідок чого парламентська фракція Об'єднання «Самопоміч» у 2016 році [вийшла з пропрезидентської коаліції](#). Далі він продовжувався під час так званої [«сміттєвої кризи»](#) протягом 2016-2017 рр. на рівні протистояння між міським головою Львова Андрієм Садовим і головою Львівської обласної державної адміністрації Олегом Синюткою. Наслідком цього стало [звільнення](#) з

посади першої заступниці голови обласної ради Парасковії Дворянин, а на її місце було обрано першого номера партії Громадський рух «Народний контроль» Андрія Білоуса. Таким чином конфігурація більшості змінилася і тепер налічувала чотири партії: замість Об'єднання «Самопоміч», яка перейшла в опозицію, до складу нової більшості увійшли депутати фракцій «Народний контроль» і ВО «Батьківщина».

Другий склад більшості також проіснував близько двох років, поки вона не розпалася в результаті чергової політичної кризи в обласній раді. Цього разу розкол відбувся по лінії фракцій БПП і Громадянська позиція, а точніше на фоні особистого протистояння між головою Львівської обласної ради Олександром Ганущиним і його заступником Володимиром Гірняком. Конфлікт наростав протягом 2019 року, проте наочно проявив себе під час [невдалої спроби](#) Володимира Гірняка усунути з посади голови ради Олександра Ганущина, шляхом висловлення йому недовіри за результатами заслуховування річного звіту у травні 2019 р. Ця спроба була частиною довшої кампанії голови обласної партійної організації Громадянської позиції з критики свого конкурента на парламентських виборах 2019 року народного депутата Ярослава Дубневича, яку він активно проводив у статусі кандидата у народні депутати в одномандатному виборчому окрузі № 120 (центр м. Городок). Після того, як спроба зміни голови ради зазнала невдачі, у жовтні 2019 року відбулися [чергові зміни в керівництві](#) – замість Володимира Гірняка заступником голови було обрано першого номера списку партії Народний Рух України Богдана Гагалюка, а замість Андрія Білоуса першим заступником став представник Об'єднання «Самопоміч» Іван Собко, який прийняв це рішення одноосібно без погодження з партією. Таким чином ядро теперішнього складу більшості, крім БПП «Солідарність» і ВО «Батьківщина», становлять депутати фракції Народний Рух України і позафракційні депутати (кістяк яких становлять колишні члени фракції Радикальна партія Олега Ляшка), а також ситуативно депутати фракції УКРОП.

ОПРИЛЮДНЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ДЕПУТАТІВ

Першим компонентом аналізу у рамках дослідження діяльності депутатів Львівської обласної ради було оприлюднення інформації про депутата на офіційному сайті ради, що абсолютно логічно, оскільки дозволяє пересвідчитись у рівні відкритості депутатського корпусу.

За результатами проведеної перевірки оприлюднених на сайті Львівської обласної ради даних, можна дійти висновку про недостатню відкритість депутатського корпусу для громадськості. Оприлюднена на сайті раді у підрозділі [«Депутати»](#) інформація про депутатів є надто лаконічною і мало інформативною для знайомства з ними. Вона обмежується лише даними про суб'єкта висунення (партії) під час виборів та місцем праці/займаною посадою депутата. При цьому у чотирьох обранців (Андрія Білоуса, Володимира Гірняка, Парасковії Дворянин і Ярослава Качмарика) відсутня будь-яка інформація.

На наше переконання, наявної інформації недостатньо для належного знайомства з обранцями. Зокрема цілком доречно було б також оприлюднити у вільному доступі інформацію (1) про дату і місце народження, (2) освіту, (3) досвід роботи, (4) сімейний стан, (5) про партійну приналежність, (6) виборчий округ, в якому було обрано депутата і його (7) фотографію. Крім цього значно б підсилило прозорість роботи депутатів оприлюднення у їхніх профайлах (8) щорічної декларації про доходи, (9) інформації про помічників-консультантів і (10) електронні версії депутатських запитів.

Дещо краща ситуація з оприлюдненням інформації про керівний склад ради, адже [у відповідному розділі](#) можна знайти фотографію голови Олександра Ганущина, дату його народження, дані про освіту, його трудовий стаж і сімейний стан, а також декларація про доходи. Проте у випадку заступників голови інформації ще менше, ніж про депутатів.

Львівська обласна рада як орган місцевого самоврядування є розпорядником інформації про депутатів ради і у відповідності до статті 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації» зобов'язана оприлюднити дані на своєму сайті. Хоча ні в законі, ні в Регламенті, на жаль, не зазначається переліку даних про депутатів для оприлюднення, проте це не означає, що апарат обласної ради не може самостійно визначити обсяг необхідної біографічної інформації, яку доцільно оприлюднити для належного ознайомлення виборців з їхніми обранцями. Адже це цілком входить до прямих обов'язків виконавчого апарату, які згідно статті 126 Регламенту здійснюють «організаційне, правове, інформаційне, аналітичне, матеріально-технічне забезпечення діяльності ради, її органів, депутатів, сприяє здійсненню радою взаємодії і зв'язків з територіальними громадами, місцевими органами виконавчої влади, органами та посадовими особами місцевого самоврядування». Для прикладу, Секретаріат ради Львівської міської ради оприлюднив у [профайлах депутатів на Інформаційному порталі](#) великий перелік біографічних даних про львівських обранців. Незважаючи на те, що обидва органи місцевого самоврядування керуються тим самим законодавством, це не обмежує їхніх можливостей у *рамках належної практики* самостійно оприлюднити якомога більше інформації, яка б продемонструвала відкритість депутатського корпусу до виборців і дозволить їм краще познайомитись зі своїми обранцями.

Окремо в частині оприлюднення інформації про діяльність депутатів обласної ради також варто зазначити (П) дані про виборчі округи, в яких вони були обрані. Щоб зазначити номер і межі округу у профайлі обранців можна створити окрему карту виборчих округів Львівської області з описом їхніх меж і прізвищами депутатів, які були в них обрані. Для прикладу, така [карта виборчих округів](#) оприлюднена на веб-ресурсі Львівської міської ради, що надзвичайно полегшує розуміння виборців про те, хто представляє інтереси їхньої громади у раді, ідентифікувати до кого звертатися і від кого вимагати звіту про діяльність.

Додатково варто звернути увагу на не завжди оновлену і актуальну інформацію про [склад депутатських фракцій та груп](#), а також [склад постійних депутатських комісій](#).

За результатами аналізу оприлюднення даних про депутатів Львівської обласної ради можна зробити висновок, що рівень її відкритості перебуває на достатньо низькому рівні, що не дозволяє виборцям належним чином познайомитись із своїми обранцями. Цей компонент діяльності обласної ради потребує значного доопрацювання. В рамках рекомендації для покращення ситуації варто змінити негативну практику обмеженого і вибіркового інформування на належну практику максимального оприлюднення даних, шляхом створення окремих профайлів для кожного з 84-х депутатів Львівської обласної ради, у яких розмістити перелік вище переліченої інформації з одинадцяти елементів. Разом з тим це не вичерпний перелік і його можна розширювати іншою інформацією, яка стосується діяльності депутатів.

ОПРИЛЮДНЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ПРИЙОМ ГРОМАДЯН

Наступним компонентом моніторингу відкритості і прозорості діяльності депутатів обласної ради був аналіз оприлюднення вичерпної і актуальної інформації про місце і час проведення прийому (графік), а також контактних відомостей (номер телефону) для здійснення зворотного зв'язку з обранцем.

Відповідно до пункту 5 частини першої статті 10 Закону України "Про статус депутатів місцевих рад", депутат місцевої ради у виборчому окрузі зобов'язаний «визначити і оприлюднити дні, години та місце прийому виборців, інших громадян; вести регулярний, *не рідше одного разу на місяць*, прийом виборців, розглядати пропозиції, звернення, заяви і скарги членів територіальної громади, вживати заходів щодо забезпечення їх оперативного вирішення». Процитована норма закону, на жаль, не дублюється у Регламенті ради, у якому також не має жодного слова про порядок виконання обласними депутатами обов'язку «підтримувати зв'язок з виборцями, відповідною територіальною громадою, трудовими колективами і громадськими організаціями, які висунули його кандидатом у депутати місцевої ради, а також колективами інших підприємств, установ, організацій, незалежно від форми власності, органами місцевого самоврядування, місцевими органами виконавчої влади, розташованими на відповідній території» (пункт 1 частина 1 стаття 10).

У результаті аналізу виявилось, що на сайті обласної ради не міститься інформації про щомісячний особистий прийом громадян депутатами. Не оприлюднено ані графік, ані адресу приміщень, ані контактні телефони депутатів для зворотного зв'язку як цього вимагає українське законодавство. Натомість на веб-ресурсі ради у [підрозділі «Депутатська діяльність»](#) оприлюднено лише інформація графік прийому громадян представниками фракцій і керівництвом облради. Незважаючи на те, що чисельний склад фракцій суттєво відрізняється, проте кожній з них відведено лише три години в тиждень для прийому громадян, при тому, що усе це час, який припадає на робочі години з 10:00 до 13:00. На підставі цих даних неможливо визначити за яким графіком (коли саме) і чи здійснює (як часто) особистий прийом кожен з 84-х депутатів. Не зазначено на ресурсі і жодних контактних для можливості уточнення інформації за допомогою засобів зв'язку.

КОЖНА ФРАКЦІЯ ЛОР	1 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ	10:00 – 13:00	ЗДІЙСНЮЄ ПРИЙОМ ГРОМАДЯН
-------------------------	------------------------	---------------------	--------------------------------

З оприлюдненої інформації не зрозуміло чи така негативна практика це рішення самих депутатів, їхніх фракцій чи керівництва обласної ради, а також чи такий прийом вони здійснюють паралельно з іншими своїми колегами чи особисто (?) Крім цього, на сайті не має інформації про те, чи депутати здійснюють щомісячний особистий прийом громадян у виборчих округах, у яких вони були обрані (?) У відповідності до законодавчих норм відповідальність за точне, вичерпне й своєчасне оприлюднення та інформування виборців про графік і місце прийому громадян несуть самі депутати, які для цього крім веб-ресурсу обласної ради можуть використовувати місцеві засоби масової інформації, а також будь-які інші носії інформації, зокрема надзвичайно популярні сьогодні соціальні медіа (Facebook тощо).

Для з'ясування додаткової інформації нами був скерований інформаційний запит на виконавчий апарат Львівської обласної ради. У відповідь на нього було надіслано копію розпорядження голови обласної ради «Про організацію роботи з прийому громадян» від 14 січня 2020 року №6, зміст якого цілком відповідає тій інформації, яка оприлюднена у підрозділі «Депутатська діяльність». Крім цього, на основі цієї відповіді можна зробити висновок, що керівництво ради не виокремлює для себе окремо особистий прийом громадян депутатами. Як і у відповіді на запит, так і на сайті згадуються лише керівництво ради і депутатські фракції. Проте якщо для цих обох суб'єктів така форма прийому громадян цілком виправдана і доречна, то у випадку з депутатами наявний графік є виявом неналежного виконання свого обов'язку. Фактичний прийом громадян має відповідати ряду обов'язкових умов, а саме здійснюватися обранцями не рідше одного разу на місяць, особисто і в межах виборчого округу (а не лише у Львові).

У зв'язку з цим депутатам Львівської обласної ради варто переглянути наявну практику нерегулярного та неособистого прийому громадян в обмежені робочі години у Львові (приміщенні обласної ради за адресою вул. Винниченка, 18) і оприлюднити на сайті ради, місцевих ЗМІ та соціальних мережах графік (час і місце) особистого прийому громадян у межах виборчого округу і контактний телефон для зворотного зв'язку, якщо вони ще цього не зробили. В іншому разі обмежена практика підтримання нерегулярного зв'язку з виборцями є свідченням неналежного виконання обласним депутатом свого безпосереднього обов'язку.

ПІДЗВІТНІСТЬ

Не менш важливим компонентом дослідження став аналіз оприлюднених щорічних звітів депутатів Львівської обласної ради на сайті ради та інших інтернет ресурсах. Оцінювалися депутатські звіти про результати роботи у 2018 році, оскільки на момент проведення моніторингу ще не сплинув час, коли депутати потенційно могли оприлюднити свій звіт за 2019 рік.

У відповідності до частини 1 статті 16 Закону України "Про статус депутатів місцевих рад", «депутат місцевої ради періодично, але *не рідше одного разу на рік*, зобов'язаний *звітувати* про свою роботу перед виборцями відповідного виборчого округу, об'єднаннями громадян». При цьому звіт повинен містити відомості про його діяльність у раді та в її органах, до яких його обрано, а також про його роботу у виборчому окрузі, про прийняті радою та її органами рішення, про хід їх виконання, про особисту участь в обговоренні, прийнятті та в організації виконання рішень ради, її органів, а також доручень виборців свого виборчого округу.

Окремо варто звернути увагу на те, що при спробі з'ясування належного виконання депутатами обов'язку звітування необхідно розмежовувати факт (1) оприлюднення тексту щорічного звіту, (2) відповідність його змісту вимогам закону і (3) факт особистої презентації звіту під час публічної зустрічі з виборцями.

У результаті моніторингу сайту Львівської обласної ради було виявлено, що незважаючи на наявність на веб-ресурсі окремого підрозділу під назвою [«Звіт депутата про проведenu роботу»](#) у ньому, на жаль, відсутня інформація про звітування депутатів протягом усього періоду діяльності обласної ради поточного 7-го скликання. Востаннє тут оприлюднювалися щорічні звіти поодиноких депутатів ще у 2014 році, тобто обранців попереднього скликання. Крім, очевидного факту невиконання депутатами свого прямого обов'язку можна також зробити висновок про те, що керівництво ради поточного скликання байдуже ставиться до того чи обранці інформують раду про результати звітування, адже в іншому випадку протягом усієї каденції помітило б цю негативну практику і могло б звернути їхню увагу на це. Згідно частини 6 статті 16 Закону «депутат місцевої ради інформує раду та її виконавчі органи про результати обговорення його звіту, зауважень і пропозицій, висловлених виборцями на адресу ради та її органів, а також про доручення, дані депутатові у зв'язку з його депутатською діяльністю».

У зв'язку з відсутністю публікацій звітів на веб-ресурсі нами був скерований інформаційний запит до виконавчого апарату ради з проханням надати копії щорічних звітів усіх депутатів Львівської обласної ради. В отриманій відповіді було зазначено, що обласна рада не володіє запитуваною інформацією, а також є посилання на норми Закону, згідно з якими депутат місцевої ради є відповідальний перед виборцями свого виборчого округу і звіти висвітлюються засобами масової інформації. На основі цього можна зробити висновок, що жоден з 84-х депутатів не поінформував раду про звітування щонайменше у 2018 році, а виконавчий апарат не вважає за доцільне поцікавитись у них про наявність щорічного звіту, оскільки ця негативна практика триває протягом усієї поточної каденції.

Разом з тим керівництво обласної ради свідомо чи через неналежне виконання своїх обов'язків не виконує іншу норму Закону, а саме ту, яка говорить, що «рада визначає орієнтовні строки проведення звітів депутатів місцевої ради перед виборцями» (частина 1 статті 16). Саме ця обставина виступає щонайменше способом нагадування обранцям про їхній обов'язок щорічного звітування, сприяння їм в організації звітів перед виборцями і, зрештою, дає право здійснювати контроль за дотримання ними визначених строків. Незважаючи на те, що згідно Закону звіти і зустрічі депутатів місцевої ради з виборцями висвітлюються засобами масової інформації (частина 8 статті 16), проте це жодним чином не обмежує керівництво обласної ради проявити ініціативу для сприяння депутатам в оприлюдненні їхніх звітів на веб-ресурсі ради, що можна було б розцінити як належну практику.

Водночас у Регламенті ради не має жодної згадки про звітування депутатів обласної ради. Натомість тут прописано звіт голови обласної ради про свою діяльність перед радою не менше одного разу на рік, на вимогу не менше як третини депутатів у визначений радою термін (пункт 17 статті 120), а також обов'язок обласної ради періодично, але не менше як два рази на рік, інформувати населення про виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку, обласного бюджету Львівської області, з інших питань місцевого значення, звітувати перед територіальними громадами про свою діяльність (стаття 133).

Окремо варто звернути увагу на те, що згідно із статтею 37 Закону "Про статус депутатів місцевих рад" однією із підстав для відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою є «невідповідність практичної діяльності депутата місцевої ради основним принципам і положенням його передвиборної програми, невиконання депутатом місцевої ради передбачених статтею 16 цього Закону зобов'язань звітувати перед виборцями та проводити зустрічі з ними».

У зв'язку з цим у порядку рекомендації усім депутатам Львівської обласної ради варто звернути увагу на проблему неналежного виконання свого обов'язку в частині звітування перед виборцями, яка триває протягом усіх чотирьох років діяльності ради поточної каденції. У подальшій роботі звітувати щорічно на публічних заходах, інформувати раду про результати звітування і оприлюднювати текст звіту у місцевих ЗМІ та сайті ради. Водночас керівництву обласної ради і виконавчого апарату змінити негативну практику ігнорування факту депутатського звітування на сприяння і контроль за дотримання ними встановлених радою термінів.

Паралельно з тим, крім щорічного звітування депутати місцевих рад також повинен періодично інформувати виборців про поточні результати своєї діяльності. У відповідності до пункту 2 частини 1 статті 10 Закону "Про статус депутатів місцевих рад", депутат «не рідше одного разу на півріччя зобов'язаний інформувати виборців про роботу місцевої ради та її органів, про виконання планів і програм економічного і соціального розвитку, інших місцевих програм, місцевого бюджету, рішень ради і доручень виборців».

ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Окремий блок питань, який ми моніторили в рамках дослідження стосується виконання депутатами Львівської обласної ради обов'язків у раді та її органах. Враховуючи, що він охоплює великий перелік компонентів ми зосередилися на основних двох, а саме *відвідування обранцями пленарних засідань і засідань постійних депутатських комісій* протягом 2019 року. Інші важливі елементи доброчесності депутатської діяльності, такі як особисте голосування, наявність конфлікту інтересів, виступи на сесіях, подання депутатських запитів, подання електронної щорічної декларації та правдивість зазначених у ній даних у даному дослідженні нами не аналізувалися і в подальшому потребують окремого моніторингу.

Депутат місцевої ради зобов'язаний брати участь у роботі ради, постійних комісій та інших її органів, до складу яких він входить, всебічно сприяти виконанню їх рішень". Так це зазначено у пункті 2 статті 18 Закону "Про статус депутатів місцевих рад". Крім цього цей депутатський обов'язок також прописаний у статті 3 Регламенту Львівської обласної ради, де зазначено, що «участь депутатів у роботі постійних комісій і пленарних засідань ради є обов'язковою».

ВІДВІДУВАННЯ ПЛЕНАРНИХ ЗАСІДАНЬ

Показники відвідування пленарних засідань як сесій ради, так і постійних депутатських комісій ми оцінювали за період з 1 січня по 31 грудня 2019 року на основі протоколів засідань, оприлюднених на сайті ради у розділі «Участь депутатів у сесіях Львівської обласної ради». Інформація про відвідування пленарних засідань публікується у двох відомостях – за результатами письмової реєстрації та за результатами електронної системи голосування "Віче".

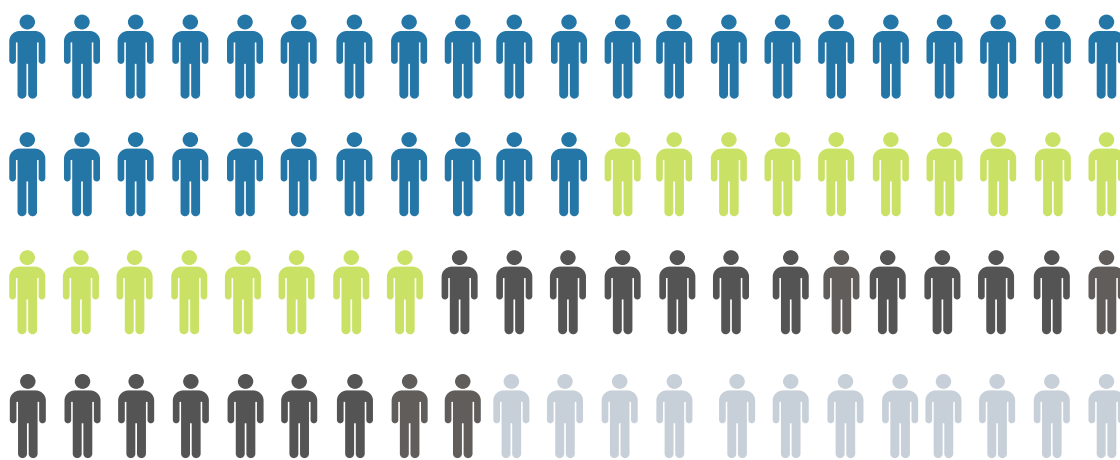
Перша відомість містить дані письмової реєстрації депутатів у день засідання перед початком роботи ради. Перед відкриттям кожного пленарного засідання проводиться реєстрація депутатів особисто, на підставі пред'явлення посвідчення депутата Львівської обласної ради та підтвердження своєї присутності власноручним підписом у відповідному реєстрі. Так це прописано у статті 14 Регламенту ради. Проте залишається дві пов'язані з цим проблеми: перша, чи завжди депутат підписується особисто у реєстраційній формі, і друга, попри особисту письмову реєстрацію на початку засідання така реєстрація не може бути підтвердженням того, що депутат продовжував працювати у сесійній залі протягом усього дня. Зокрема це підтверджується порівняння даних обох протоколів, які показують, що кількість депутатів, які були присутні на засіданні згідно даних письмової реєстрації перевищує показники відвідуваності за даними електронної реєстрації. Це означає, що частина депутатів після реєстрації не беруть участь у роботі ради.

Друга відомість містить дані системи електронного голосування, що автоматично фіксує присутність за умови наявності депутатської карточки у системі. Згідно із статтею 66 Регламенту «голосування здійснюється депутатами особисто в залі засідань ради або у відведеному для таємного голосування місці». Це означає, що

виконання депутатом обов'язку роботи в раді, крім реєстрації, є особиста участь в голосуваннях за питання порядку денного. Обранець не може передавати свою картку іншому депутату (так зване кнопкодавство), за дотриманням чого має слідувати керівництво ради, профільна комісія з питань етики, а також інші депутати ради. Водночас дані електронного протоколу також не дають змоги підтвердити чи депутат брав участь у засіданні ради протягом усього дня чи лише його частини, оскільки факт присутності на засіданні фіксується на основі участі у хоча б одному голосуванні протягом усього засідання.

Оскільки під час аналізу обох протоколів реєстрації нами були виявлені суттєві розбіжності, для дослідження відвідування депутатами обласної ради пленарних засідань нами за основу було взято дані електронних протоколів. Вважаємо, що саме факт участі депутатів в голосуваннях є кращим показником його дисциплінованості, аніж факт письмової реєстрації, який не є підтвердженням його участі у пленарних засіданнях.

У період з січня по грудень 2019 року у Львівській обласній раді відбулося 5 сесій і 10 пленарних засідань. Якщо узагальнити показники, то можна зробити висновок, що переважна більшість обранців відповідально відносяться до участі у пленарних засіданнях. 50 з-поміж 84 депутатів, а це становить 60% від усього складу, пропустили не більше двох засідань. У 22 обранців посередній показник, оскільки в пасиві у них три або чотири «прогули». Натомість 12 депутатів пропустили половину і більше засідань. Спробуємо поглянути на показники дисциплінованості більш детально і з точки зору результатів кожного депутата окремо.



Показники присутності депутатів ЛОР на пленарних засіданнях

 абсолютна присутність  не більше 2 пропусків  3-4 пропуски  більше 1/2 пропусків

«Ідеальну» відвідуваність у 2019 році продемонстрували 32 депутати обласної ради. Вони не пропустили жодного з 10 пленарних засідань. Серед них Олег Андрусишин, Василь Баран, Андрій Білоус, Євген Буба, Юрій Візняк, Богдан Гагалюк, Ігор Грабінський, Ольга Грицик, Юрій Гудима, Анатолій Дейнека, Роман Демчина, Михайло Дзюдзь, Петро Жукровський, Михайло Задорожний, Ігор Ільків, Михайло Ільницький, Сергій Касян, Ярослав Качмарик, Катерина Кеньо, Володимир Кирилич, Володимир Кужидло, Іван Лабай, Мирослава Лісна, Петро Марунчак, Василь Масний, Олег Панькевич, Степан Рак, Володимир Ременяк, Володимир Саган, Леонід Цибуля, Володимир Шведа і голова ради Олександр Ганущин.

18 обласних депутатів пропустили одне або два засідання, а тому їхній показник коливається у межах 90–80%. Серед них є вісім обранців у яких в пасиві лише один «прогул», а саме Володимир Вантух, Роман Васьків, Михайло Гичка, Володимир Гірняк, Олег Домчак, Ігор Ковальчук, Андрій Ковч і Микола Седіло. По два пропуски у Мирослави Бабінської, Тетяни Бей, Всеволода Біласа, Андрія Думи, Михайла Ковалика, Валентини Олексин, Дмитра Пазина, Андрія Прокопіва, Інни Свистун і Зіновія Шептицького.

Посередні показники відвідуваності у 22 депутатів ради. Вони не були присутні на трьох або на чотирьох пленарних засіданнях, а тому їхні показники дисциплінованості коливаються у межах 70–60%. Три пропуски в пасиві Парасковії Дворянини, Михайла Коваліва, Ігора Комарницького, Михайла Низкогуза, Леоніда Охріменка, Тетяни Письменної, Юрія Сидоровича, Володимира Ткачика, Валентина Устименка і Ольги Шайдулліної. На 4-х з 10-ти пленарних засідань були відсутні Ігор Барановський, Галина Бордун, Юрій Голуб, Уляна Дорош, Петро Кошик, Василь Савчин, Оксана Сафінська, Михайло Сидорович, Галина Сич, Андрій Тягнибок, Андрій Чад і Юрій Шаваров.

До аутсайдерів варто віднести 12 обласних депутатів, які пропустили половину або більше пленарних засідань. 50% показник відвідуваності Олексія Балицького, Романа Кізими, Руслана Кошулинського, Івана Собка і Олександра Чебаненка, які були присутні на п'яти засіданнях. Шість пленарних засідань «прогуляли» Юрій Нестор, Ярослав Овсянецький, Степан Пакіж та Ігор Тенюх.

Окремо варто звернути увагу на трьох депутатів, які фактично проігнорували виконання депутатського обов'язку роботи у раді у 2019 році. Це член Ради директорів компанії SoftServe Тарас Вервега, який був присутній лише на двох засіданнях, голова наглядової ради ПАТ "Кохавинська паперова фабрика" Михайло Титикало, який брав участь лише в одному засіданні і стронгмен Юрій Огоновський, який проігнорував усі 10 пленарних засідань Львівської обласної ради у 2019 році.

Додатково ми вирішили з'ясувати показник дисциплінованості депутатів у фракційному зрізі. Також цікаво подивитись чи прослідковується якась кореляція в залежності від приналежності обранця до депутатської фракції. Для цього ми вираховували середньо відсотковий показник відвідування пленарних засідань фракціями. Це сумарний відсоток присутності усіх депутатів фракції до загальної кількості пленарних засідань, які вони мали відвідати протягом 2019 року. Наприклад, усі 12 депутатів фракції ВО «Свобода» сумарно відвідали 77 засідань зі 120 максимально можливих, що у відсотковому відношенні становить 64,2%. Це і буде фракційним показником дисциплінованості.

Якщо узагальнити, то *показник дисциплінованості фракцій у Львівській обласній раді достатньо високий*. 6 з 9 депутатських фракцій мають більше 80% показник відвідуваності і лише три – у межах 60–50%. Практично ідеальний результат у депутатів фракції Народного Руху України з показником 98%. Він був би 100%-ий, якщо б не одне пропущене засідання в пасиві Ігора Ковальчука. Надзвичайно високий результат також у фракції БПП «Солідарність» – 97%, де практично усі депутати сумлінно брали участь в усіх засіданнях, крім чотирьох обранців, які пропустили по одному засіданні і Всеволода Біласа, який пропустив 2 з 10 засідань.

У межах 80% дисциплінованості знаходяться показники чотирьох інших фракцій. Майже 89% становить

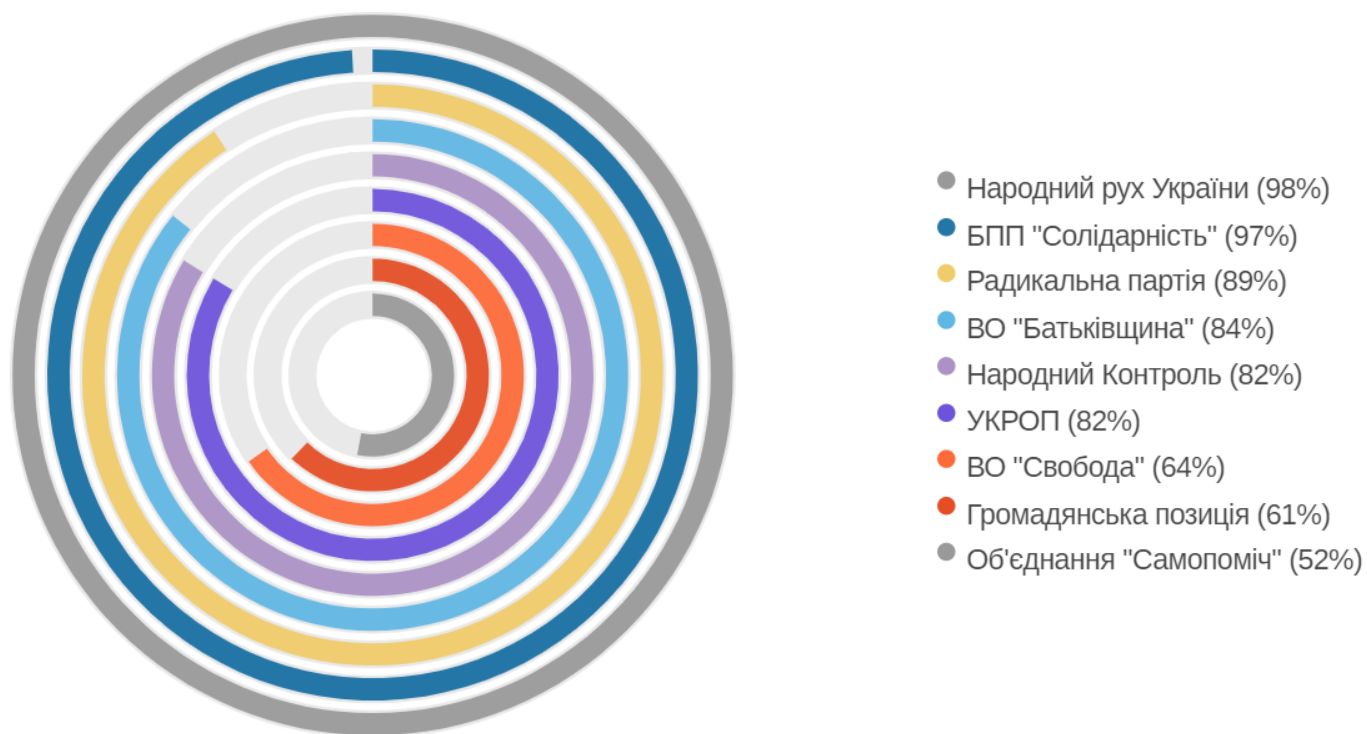
результат Радикальної партії Олега Ляшка, а також по одному колишньому представнику фракції Об'єднання «Самопоміч», Громадянська позиція і діючий голова обласної ради. Найнижчий показники серед позафракційних обранців у Володимира Ткачика, який пропустив три засідання.

Показник дисциплінованості фракції ВО «Батьківщина» становить 84,4%. Незважаючи на загальні високі особисті показники депутатів фракції, проте основна причина через Ігора Комарницького та Валентина Устименка, в пасиві яких по три «прогули», і перш за все Олександра Чебаненка, котрий пропустив половину засідань.

Громадський рух «Народний контроль» і Українське об'єднання патріотів – УКРОП мають однаковий показник фракційної дисциплінованості – 82%. У складі першої фракції єдиним обранцем, який суттєво занизив загальний результат є Юрій Нестор, який пропустив 6 з 10 засідань. У фракції УКРОП загальний результат міг бути вищий, якщо б Галина Сич і Юрій Сидорович не пропустили б 4 і 3 пленарні засідання відповідно.

Посередній показник дисциплінованості у депутатів фракцій ВО «Свобода» і Громадянська позиція – 64% і 61% відповідно. Причиною низького результату є та обставина, що індивідуальний показник практично усі представники першої партії коливається у межах 70% до 40%, тоді як якісно відрізняються лише Олег Панькевич і Мирослава Бабінська. У складі Громадянської позиції позитивно відрізняються також лише два обранці Сергій Касян і Володимир Гірняк, тоді як інші п'ять представників партії відвідали від 7 до 1 засідання.

Найгірша ситуація з дисциплінованістю у представників фракції Об'єднання «Самопоміч» усереднений показник якої становить лише 52%. Поміж 13 членів фракції високим показником особистої дисциплінованості може похвалитися лише голова фракції Інна Свистун. Натомість семеро її колег пропустили по три або чотири пленарних засідань, двоє – половину, а ще троє – більшу половину засідань. Зокрема Тарас Вервега брав участь лише у двох засіданнях, а Юрій Огоновський не був присутній на жодному.



Фракційна дисципліна у питанні відвідування пленарних засідань

ВІДВІДУВАННЯ ЗАСІДАНЬ ПОСТІЙНИХ КОМІСІЙ

Поза відвідуванням засідань ради депутат місцевої ради зобов'язаний брати участь у роботі постійних комісій та інших її органів (наприклад, тимчасових контрольних комісій), до складу яких він входить. Крім цього, згідно статті 28 Регламенту ради депутат, який є ініціатором проекту рішення, зобов'язаний бути присутнім при розгляді його питання на засіданні відповідної галузевої постійної комісії.

Станом на сьогодні у Львівській обласній раді нараховується 11 постійних депутатських комісій. Проте їхня кількість і склад протягом поточної каденції змінювалися, шляхом скорочення і укрупнення. Постійні комісії утворюються на першій сесії обласної ради у складі голови та її членів, про що рада ухвалює відповідні рішення. У подальшому рада може змінювати кількість, назву і склад постійних комісій. Депутат може бути членом лише однією постійної комісії, яку має право змінювати. У зв'язку з тим, що протягом каденції керівництво ради змінювалося і окремі депутати переходили з однієї комісії до іншої ця обставина ускладнювала дослідження участі ряду депутатів у роботі постійних комісій, оскільки на сайті обласної ради інформація про переходи не зазначається ні у розділі про склад комісій, ні у протоколах засідань комісій.

Кількісний склад постійних комісій диспропорційний. Наприклад, найбільшу кількість 12 членів налічує Комісія з питань дорожнього господарства, інфраструктури, регулювання земельних відносин, адміністративно-територіального устрою, планування території та архітектури, а найменшу – 3 депутати – Комісія з питань молодіжної політики, фізичної культури та спорту.

На відміну від пленарних засідань кожна постійна комісія має власний порядок денний, а тому вони проводять різну кількість засідань. У зв'язку з цим для визначення показника відвідування депутатами засідань профільних комісій результат вираховувався у межах даних кожної з комісій окремо. Найбільше у 2019 році засідали Комісія з питань культури, історико-культурної спадщини, туризму, духовного відродження та засобів масової інформації і Комісія з питань екології, природних ресурсів та рекреації. Вони провели по 14 засідань. Найменше засідань було в Комісії з питань охорони здоров'я, материнства, соціального захисту – 9 засідань.

Для підрахунку використовувалися дані протоколів засідань постійних комісій за період з грудня 2018 до грудня 2019 року. які оприлюднені на сайті Львівської обласної ради у підрозділі «Протоколи постійних комісій». Водночас виникла проблема з відсутністю ряду протоколів, особливо на межі кінця 2018 і початку 2019 років. У зв'язку з цим ми скеровували інформаційний запит до виконавчого апарату з проханням надати копії таких засідань.

Загалом депутати дещо гірше відвідують засідання профільних комісій, аніж пленарні засідання. Серед депутатського корпусу є 19 «відмінників», які не пропустили жодного засідання комісії. Це Михайло Дзюдзь, Олег Домчак, Михайло Ільницький, Катерина Кеньо, Володимир Кирилич, Володимир Кужидло, Іван Лабай, Мирослава Лісна, Володимир Саган, Володимир Шведа, Володимир Вантух, Юрій Гудима (до обрання його заступником голови ради), Ігор Комарницький, Ігор Барановський, Андрій Ковч, Сергій Касян, Богдан Гагалюк (до обрання його першим заступником голови ради), Ігор Ковальчук і Петро Жукровський. З-поміж них

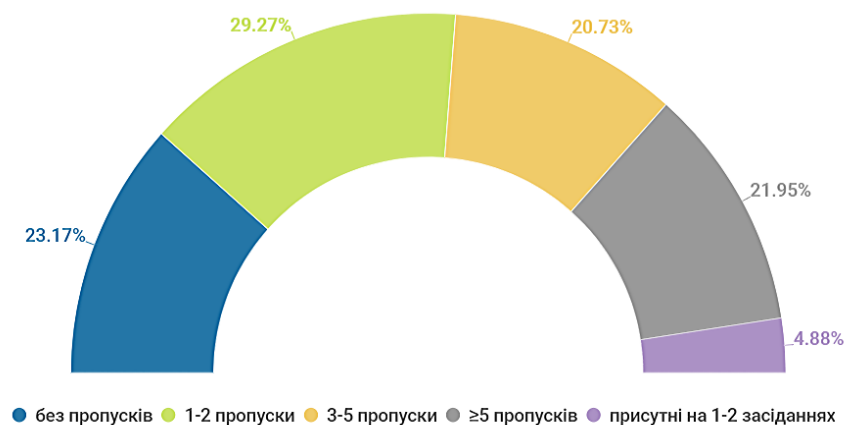
найбільша кількість засідань в активі Катерини Кеньо і Михайла Дзюдзя – 13 і 12 засідань відповідно.

24 обранців також мають високий показник дисциплінованості, оскільки пропустили не більше одного або двох засідань комісій. Серед тих, хто був відсутній лише на одному засіданні 13 депутатів, а саме Анатолій Дейнека, Євген Буба, Юрій Сидорович, Ігор Ільків, Василь Масний, Іван Собко, Василь Баран, Валентина Олексин, Андрій Дума, Ольга Грицик, Зеновій Шептицький, Михайло Гичка, Леонід Цибуля. Перші троє з них брали участь у 13 з 14 засідань комісії. В 11 депутатів в пасиві по два пропущених засідань, а саме у Всеволода Біласа, Юрія Нестора, Оксани Сафінської, Олексія Балицького. Романа Васьківа, Юрія Голуба, Володимира Ременяка, Степана Рака, Леоніда Охріменка, Дмитра Пазина і Василя Савчина. Перші четверо з них брали участь у роботі 12 з 14 засідань комісії.

Посередній показник виконання обов'язку роботи у постійній комісії у 17 депутатів обласної ради. Їхній результат коливається у межах 80–60% і в їхньому пасиві від трьох до п'яти «прогулів». Це Михайло Титикало (на відміну від пленарних засідань комісії він намагається відвідувати), Юрій Візняк, Андрій Прокопів, Андрій Чад, Мирослава Бабінська, Михайло Ковалів, Ігор Грабінський, Роман Демчина, Ольга Шайдулліна, Олег Андрусишин, Ярослав Овсянецький, Михайло Задорожний, Василь Устименко, Андрій Тягнибок, Галина Бордун, Галина Сич і Тетяна Бей. Перші троє з них брали участь в 11 з 14 засідань комісії. Найнижчий результат серед даної групи обранців у Тетяни Бей, яка пропустила 5 з 14 засідань, будучи головою комісії з питань культури, історико-культурної спадщини, туризму, духовного відродження та засобів масової інформації.

Показник дисциплінованості нижче 60% мають 18 депутатів, які пропустили п'ять і більше засідань профільних комісій. Чотири «прогули» у Юрія Шаварова, проте при загалом 9 засіданнях комісії його показник становить 55%. Серед інших його колег з низьким результатом Микола Седіло, Петро Кошик, Уляна Дорош, Михайло Ковалик, Інна Свистун, Олександр Чебаненко, Тетяна Письменна, Ігор Тенюх, Петро Марунчак, Михайло Нискогуз. Лише третину засідань профільних комісій у 2019 році відвідували Степан Пакіж, Ярослав Качмарик і Володимир Ткачик.

Серед аутсайдерів чотири депутата обласної ради з показником відвідування 20% і нижче, які були присутні лише на двох або одному засіданні. Це Юрій Огоновський, Олег Панькевич і Руслан Кошулинський. У той же час Роман Кізима не відвідав жодного з 10 засідань своєї комісії.

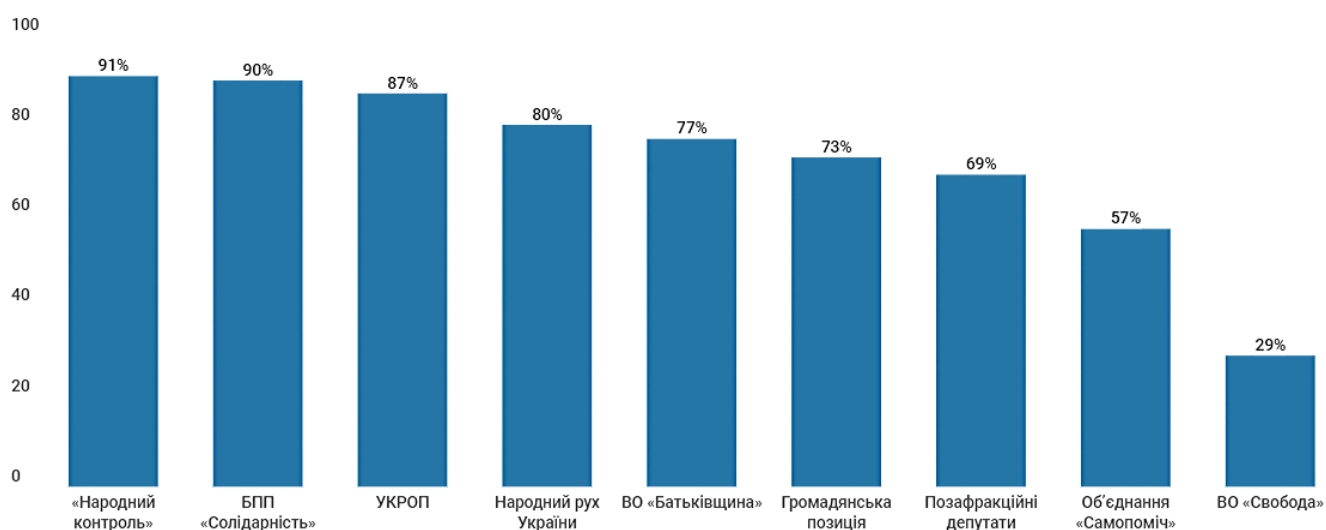


Відвідування депутатами ЛОР засідань постійних комісій

Олександр Ганущин, Володимир Гірняк і Андрій Білоус як керівництво ради (останні двоє до жовтня 2019 р.), у відповідності до Регламенту, не входили до складу жодної постійної комісії. Проте крім них у протоколах засідань постійних комісій у 2019 році також не фігурують Парасковія Дворянин (колишня перша заступниця облради у 2015–2017 рр.), Михайло Сидорович і Тарас Вербег. Ситуація з останніми трьома депутатами цікава, оскільки не зрозуміло чому вони випадають з поля зору роботи Львівської обласної ради та ігнорують один з основних обов'язків депутатської роботи. Лише Михайло Сидорович зазначений на сайті ради, що він є членом новоствореної Комісії з питань діяльності агропромислового комплексу, міжнародної технічної допомоги, підприємництва і промисловості, євроінтеграції та інвестицій, проте у протоколах її засідань не згадується.

Аналізуючи рівень дисциплінованості депутатів щодо виконання ними обов'язку роботи у постійних комісіях ми помітили тенденцію, що пов'язана пов'язана зі статусом, який має обранець у складі комісії. Наявність керівної посади у комісії позитивно впливає на показник дисциплінованості. У переважній більшості випадків депутати, які виконують обов'язки голови, заступника або секретаря комісії мають кращі показники відвідуваності, аніж їхні колеги, котрі є рядовими членами комісій. Очевидно, це можна пояснити необхідністю виконання ними організаційних (формування порядку денного, інформування, протоколювання) і управлінських (ведення засідання) функцій, що обумовлює необхідність більш сумлінного виконання своїх депутатських обов'язків.

Крім показників індивідуальної дисциплінованості ми також вирішили проаналізувати рівень дисциплінованості депутатів у фракційному зрізі, порівнявши їхні сумарні результати між собою. Найкращий сумарний результат у депутатів фракції Громадський рух «Народний контроль» і БПП «Солідарність», показник яких становить 91% і 90% відповідно. Дещо нижчі показники, проте також високі, і представників фракції Українське об'єднання патріотів – УКРОП і Народного Руху України з результатом 87% і 80%. Посередні зведені дані мають депутати трьох фракцій – ВО «Батьківщина», Громадянська позиція і позафракційні депутати (основу яких становлять колишні члени фракції Радикальна партія Олега Ляшка). Їхні показники становлять 77%, 73% і 69% відповідно. Так само як і при фракційному зрізі показників відвідування пленарних засідань, найнижчі результати дисциплінованості у депутатів фракцій Об'єднання «Самопоміч» і ВО «Свобода». Цього разу вони помінялися місцями. Сумарний результат перших – 57%, а других – лише 29%.



Відвідування засідань постійних комісій: дисциплінованість депутатів у фракційному зрізі

Останній фокус нашого аналізу у межах блоку доброчесності стосувався спроби з'ясувати, який показник дисциплінованості постійних депутатських комісій на основі даних відвідування депутатів, які входять до їхнього складу. Таким чином ми хотіли подивитися чи простежуються якісь закономірності, як і у випадку з фракціями, де керівництво потенційно може впливати і контролювати виконання обранцями свого депутатського обов'язку.

Серед 11 постійних комісій найвищий середній показник дисциплінованості у членів чотирьох комісій, а саме:

- Комісія з питань комунального майна та приватизації - 88%
- Комісія з питань молодіжної політики, фізичної культури та спорту - 85%
- Комісія з питань бюджету, соціально-економічного розвитку - 83%
- Комісія з питань екології, природних ресурсів та рекреації - 83%

Шість комісій мають посередній показник відвідуваності їхніми депутатами засідань:

- Комісія з питань дорожнього господарства, інфраструктури, регулювання земельних відносин, адміністративно-територіального устрою, планування території та архітектури - 76%
- Комісія з питань культури, історико-культурної спадщини, туризму, духовного відродження та засобів масової інформації - 76%
- Комісія з питань охорони здоров'я, материнства, соціального захисту - 75%
- Комісія з питань будівництва, житлово-комунального господарства, паливно-енергетичного комплексу, енергоефективності, альтернативної енергетики - 74%
- Комісія з питань законності, правоохоронної діяльності, дотримання прав людини та військових проблем - 70%
- Комісія з питань освіти і науки - 67%

Найнижчий усереднений показник відвідуваності депутатами засідань був у Комісії з питань депутатської діяльності, етики, регламенту, свободи слова та антикорупційної політики, який становив лише 50%.

Нещодавно відбулося чергове переформатування постійних комісій. Їхня кількість залишилась без змін, оскільки їх надалі одинадцять, проте відбувся перерозподіл компетенцій між окремими з них і утворено цілком нову комісію. По-перше, була утворена нова Комісія з питань законності, депутатської діяльності, регламенту, правоохоронної та антикорупційної діяльності, дотримання прав людини та військових проблем, шляхом об'єднання двох раніше існуючих Комісії з питань законності, правоохоронної діяльності, дотримання прав людини та військових проблем і Комісії з питань депутатської діяльності, етики, регламенту, свободи слова та антикорупційної політики. По-друге, натомість також була утворена цілком нова Комісія з питань діяльності агропромислового комплексу, міжнародної технічної допомоги, підприємництва і промисловості, євроінтеграції та інвестицій у складі трьох депутатів. У зв'язку з цим також відбулися зміни у складі окремих постійних комісій, оскільки частина депутатів увійшли до складу новоутворених комісій або перейшли до раніше існуючих. Проте ми під час аналізу показників дисциплінованості працювали з даними і протоколами комісій до їх останнього переформатування.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

За підсумками проведеного дослідження діяльності Львівської обласної ради і виконання депутатами окремих обов'язків у 2019 році ми підготували ряд основних рекомендацій для депутатського корпусу, керівництва ради та виконавчого апарату ради для покращення показників їхньої відкритості, підзвітності і доброчесності. Вони ґрунтуються як на вимогах українського законодавства, так і на основі належних практик, які покликанні підвищити прозорість та відповідальність депутатів в процесі виконання своїх представницьких обов'язків і зробити їх більш доступними для комунікації з виборцями.

З цією метою Громадянська мережа ОПОРА рекомендує врахувати наступні рекомендації:

- 1) Оприлюднити на сайті обласної ради інформацію про депутатів шляхом створення окремих профайлів для кожного них, у яких будуть містити біографічні дані, а саме фотографія, інформація про дату і місце народження, освіту, досвід роботи, місце роботи і займану посаду, сімейний стан, партійна приналежність, номер виборчого округу, в якому обрано депутата, а також інформацію про його помічників-консультантів.
- 2) Оприлюднити у депутатському профайлі щорічні електронні декларації про доходи і електронні версії депутатських запитів (оскільки у загальному потоці опублікованих депутатських звернень та запитів не зрозуміло чи оприлюдненні усі, а також складно відшукати потрібні дані).
- 3) Створити окрему карту виборчих округів депутатів Львівської обласної ради з описом їхніх меж і прізвищами депутатів, які були в них обрані, що значно полегшить виборцям пошуку обранця, який представляє їхні інтереси у раді.
- 4) Вчасно оприлюднювати на сайті актуальну інформацію про склад (1) депутатських фракцій та груп і (2) постійних комісій, а також зміни у їх складах із зазначенням дати і підстав таких змін.
- 5) Оприлюднити на сайті ради інформацію про графік щомісячного особистого прийому громадян депутатами обласної ради в округах із зазначенням часу, місця, адреси приміщень, а також контактного телефону для зворотного зв'язку, оскільки наявна на сайті інформація стосується виключно прийому громадян фракціями і при цьому не містить усієї необхідної інформації для належної відкритості роботи.
- 6) Доповнити наявну практику приведення прийому громадян на базі депутатських фракцій хорошою практикою особистого прийому громадян депутатами у межах виборчих округів, які вони представляють у Львівській обласній раді.
- 7) Оприлюднити на сайті ради тексти щорічних звітів депутатів за усі роки роботи Львівської обласної ради поточного скликання з 2015 по 2019 роки.

- 8) Львівській обласній раді щорічно приймати рішення про календарний план звітування депутатів і здійснювати контроль за виконання обранцями цього рішення, а апарату ради – слідкувати за оприлюднення депутатських звітів на сайті.
- 9) Прописати у Регламенті Львівської міської ради порядок звітування депутатів про результати щорічної діяльності та інформування про поточну діяльність для підтримання належного зворотного зв'язку і виконання доручень виборців.
- 10) Усім депутатам щороку особисто проводити презентацію звіту під час публічної зустрічі з виборцями, зміст якого має відповідати вимогам частини 1 статті 16 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад».
- 11) Депутатам обласної ради не ігнорувати участь у пленарних засіданнях і засіданнях профільних постійних комісій, а керівництву обласної ради, фракцій та постійних комісій слідкувати за відвідуваністю обранців.
- 12) Вчасно публікувати на сайті протоколи засідань ради і постійних комісій, а керівництву ради звернути увагу на не завжди якісне протоколювання даних.
- 13) Депутатам обласної ради активніше використовувати інформаційні ресурси місцевих ЗМІ та соціальні медіа (наприклад, Facebook) для інформування виборців про час здійснення прийому громадян, звітування, результати своєї поточної діяльності у Львівській обласній раді, профільній комісії та виборчому окрузі.
- 14) Львівській обласній раді прийняти Кодекс етичної поведінки депутатів, у якому будуть врегульовані різні аспекти діяльності депутатського корпусу, зокрема особистого голосування, врегулювання конфлікту інтересів, здійснення особистого прийому громадян, щорічного звітування депутатів, декларування доходів тощо."

